

GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde
Thesinge en omstreken

18e jaargang december 1992

Bollen, brandewijn en andere decembertradities

Waarom doen we al die dingen in december? Geen idee, maar we doen het altijd en het is dus traditie. December is dé maand van de tradities. Dat begint bij de Sinterklaasverzen en de feestelijke intocht en het houdt niet op voordat het nieuwe jaar stevig is ingeluid.

De redactie van de G&T – die u traditioneel een héél fijn nieuwjaar toewenst – vond het tijd worden voor een diepgaand onderzoek. U zult in deze krant bekende en onbekende tradities aantreffen.

Wat dacht u van een eetbare kerstboom? Of op z'n Duits 'speckendicken' bakken? Of op z'n Engels, met presentjes in een sok? Of houdt u er meer van om bij de open haard te zitten met een paar mooie gedichten of met een ontroerend kerstverhaal? We hebben overall aan gedacht. Er valt eind december zoveel te beleven; Sinterklaas zou er jaloers op kunnen worden. Maar gelukkig, de Goedeheiligman schreef ons een speciale bedankbrief uit Spanje, zodat niet alleen de Kerstman maar ook onze eigen Klaas in deze speciale decemberaflevering van de G&T alle ruimte krijgt. Laten we maar gauw met z'n allen – in navolging van een nieuwe Garmerwolder traditie – het nieuwe jaar inspringen. Of eerst nog even weemoedig terugblikken...?

Vroeger wemelde het ook al van de speciale decembergewoontes. In de stad bij-

Kerstfeest bij de fam. Ates in Garmerwolde, "in één van de vier huisjes". (foto: Henk Remeria)

voorbeeld – wij spreken nu van vóór de oorlog – liepen tussen kerst en nieuwjaar verkleumde lieden op straat te roepen: 'Wie heeft er nog haze- of konijnvellen?' Blijkbaar werd de specialiteit van het kerstmenu toen nog thuis, in het schuurtje, gereedgemaakt voor de pan. Gelukkig kunnen we tegenwoordig gewoon bij de slager terecht voor een mooie rollade.

Etenstijd

Decembertijd is etenstijd. Ook dát is altijd al zo geweest. De bakker bakte voor de feestdagen 'schoten' en 'bollen'. Schoten, dat waren kleine zoete wittebroodjes en bollen, dat waren heel grote krentebollen. Tegen Sinterklaas en nieuwjaar liepen oude vrouwen met korven of met kinderwagens te venten: ze hadden koek te

koop, oude wijven (komt dat dáár vandaan?), speculaas en krakelingen.

Van eten krijgt men dorst. Vandaar natuurlijk de gewoonte om met nieuwjaar brandewijn met rozijnen – mét pit – te drinken. Het is nu te laat om dat hartverwarmende drankje nog klaar te maken; dat moet men namelijk drie maanden tevoren al doen.

Slepen en muziek

Een zeer bekende en helaas ook algemene traditie betreft het slepen. In Godlinze waren de boeren er op een bepaald ogenblik flauw van. Ze trokken de beurzen en betaalden aan de booswichten die er in de oudejaarsnacht altijd zo'n puinhoop van maakten, smeergeld. Dat hielp. Er werd namelijk een flinke voorraad drank voor gekocht en na de kerkdienst liet het gezelschap feestvierders zich opsluiten in de toren. Of de overige dorpsbewoners tevreden waren over het eindresultaat, vermeldt de geschiedenis niet. Wél, dat de hele nacht door de klok werd geluid.

Ook in Schildwolde houden ze van muziek. Van twaalf uur tot 's morgens vroeg luiden de torenklokken en wie vroeg naar bed had willen gaan, heeft pech gehad.

Fivegoër kerstlied

Vandaar zeker het bekende gezang: stille nacht, heilige nacht. Ja, bij december hoort gezang. Al doen we de rest van het jaar geen mond open en al zijn we zo schor als een

kraai: op 5 december zingen we dat de maan weer zo mooi door de bomen schijnt en rond de 25e liggen in ieder fatsoenlijk huisgezin de hertjes bij nachte.

Vroeger waren er mannen die tegen eind december zingend langs de huizen trokken om nog een paar centen te verdienen. De overlevering vermeldt het Fivelgoër kerstlied, dat niet in het Gronings gezongen werd, maar in het Nederlands: 'Wilt achten, waarde huisman schoon, wat ik u zal verhalen: hoe dat God Zijn eigen zoon voor ons deed nederdalen.'

Dat waren nog eens mooie tradities.

Met dank aan het voortreffelijke geheugen van mevrouw J. Star-Wassens in Garmerwolde,

Elisabeth Tolenaar

Volle bollen

Oliebollen duiden in vroeger tijden op rijkdom: een met rozijnen gevuld deeg, gebakken in vet, dat was echt luxe. En zo ging iedereen goed gevoed en gevuld het nieuwe jaar in.

Het rollen van de Kerstkrant: dat is een echte G&T-traditie. Kaars, krant eromheen, lint strikken. De redactie besteedt daar jaarlijks een (heel gezellige) avond aan. Joanne v.d. Meulen en Sjaak Teunis doen het nog één keer, want beide nemen afscheid van de krant. We zullen ze tijdens die laatste 'rol-avond' ook namens alle trouwe lezers bedanken voor hun inzet. (foto: Henk Remerie).

Guten Appetit!

De dag voor kerst vertrekken Renate Dijk en haar man jaarlijks vanuit Thesinge naar haar familie in Duitsland vlakbij Aurich. Zij gaan daar om zes uur naar de kerk waar een koor zingt, de muziekkapel speelt en een "krippenspel" door kinderen wordt opgevoerd. Zo'n 7 gitaristen spelen ook in de kerstavonddienst en voor Renate Dijk betekent deze traditie, in de sfeer waarin zij opgroeide, echt kerstfeest.

Bij thuiskomst uit de kerk worden de lichtjes in de kerstboom voor het eerst ontstoken. De boom is dezelfde dag opgezet en niet zoals bij ons al weken tevo-

ren. Onder de kerstboom liggen de pakjes die, nadat er gegeten is, uitgepakt worden. Ondertussen worden er kerstliedjes gezongen.

"Wij hebben altijd een kerstboom in huis gehad, ook toen dat hier nog niet gedaan werd. Ik zet hem ook de dag voor kerst op en vlak na nieuwjaar ruim ik de boom weer op. Dat is voor mij de kerstperiode en niet, zoals je hier veel ziet, van half december tot na de eerste week van januari.

In de advent steken we iedere zondag een kaarsje erbij aan. Dit zie je ook op de Duitse t.v.: naast de nieuwslezer het aantal adventskaarsjes. In de advent is het heel gezellig in bijvoorbeeld

Oldenburg of Bremen. Overal zie je kerstmarkten en stalletjes.

Van huis uit ben ik gewend kerstbrood, koekjes en taarten te bakken. Ik bak ieder weekend en in de feestdagen nog eens extra. Voor de kinderen heb ik wel altijd Sinterklaas gevierd. Sint Niklaus is in Duitsland wel bekend, maar wordt niet uitgebreid gevierd. Alleen wat snoep voor de kinderen en geen kaadootjes. Het is wel jammer dat de sinterklaastraditie hier verschoven wordt naar de kerst. Het is zo oer-hollands met gedichten en surprises. De jaarwisseling wordt in Duitsland net zo gevierd als hier. We bakken ook nieuwjaarsrolletjes, maar geen oliebol of appelflap. Wel eten we "Speckendicken". Als je het recept wil hebben dan bel ik mijn zus even, want zelf bak ik ze een beetje op het gevoel."

Speckendicken

Beslag maken van: 750 gr. roggebloem (van de molen), 500 gr. stroop, 3 eetlepels suiker, 3 eieren, 1 pakje gemalen anijs, 1 pakje kadmum, 1 pakje bakpoeder, 1 snuifje zout, 750 ml. melk (3/4 liter), 3 droge metworsten, 250 gr. vetspek. Eerst het spek in de pan, kleine pannekoekjes bakken met erop een paar plakjes metworst. Guten Appetit!

creatief centrum

Stoeldraaierstraat 35
Groningen
Tel. 050-132453

DROGISTERIJ PARFUMERIE - REFORM - SCHOONHEIDSSALON

DE VRIES

WINKELCENTRUM LEWENBORG GRONINGEN TELEFOON 050-410508.

Schildersbedrijf H. HOFSTEDÉ

verf - glas - behang -
klompen - laarzen -

9797 PC Thesinge,
G. N. Schutterlaan 28,
telefoon 05902-1957

Een eetbare boom

De familie Van Norren uit de L. v.d. Veenstraat heeft op meerdere plaatsen in het buitenland gewoond en gewerkt. Eén van de dingen die ze daaraan hebben overgehouden, is het zelf maken van kerstversierselen. De meeste mensen hebben de kerstboom al (ver) voor de kerstdagen in vol ornaat in de kamer staan, maar zij moeten de tweede kerstdag de laatste versierselen nog maken! Alles kan hiervoor dienen! Jellie van Norren: "In Amerika bijvoorbeeld versierden we de boom met slingers van popcorn en met mandarijntjes. Een soort eetbare boom. Niet omdat er geen kerstspulletjes te koop waren, maar alles was er ontzettend duur! In Indonesië hadden we alles in 't wit; andere kleuren waren er niet te krijgen! Van crêpepapier maakten we slingers en van zelfgeknippte vouwblaadjes vouwden we eenvoudige figuurtjes. In de jaren erna groeide dit vouwwerk uit tot origami. We kochten er boeken over en kregen er plezier in om steeds weer andere dingen te vouwen: vogeltjes, opblaasballen, enzovoort. Als verlichting gebruiken we echte kaarsjes, maar met al dat papier moet je natuurlijk wel goed uitkijken waar ze je plaatst! Door omstandigheden zal er dit jaar wel niet veel van komen, maar gelukkig

hebben we veel mooie dingetjes bewaard. Bovendien wordt de boom ieder jaar kleiner!

Met kerst hebben we altijd iets te doen. Nu de kinderen alledrie de deur uit zijn en "aanhang" hebben, bestaat dit doen vooral uit praten, praten en nog eens praten. Ook luisteren we graag naar muziek: klassiek, modern... alles kan! In geen geval zitten we met z'n allen voor de TV!"

Hillie Ramaker-Tepper

De voorbereidingen van het kerstfeest beginnen in ons gezin al weken van tevoren. Het is mogelijk, dat je al in oktober vanuit de Geref. pastorie kerstklanken kunt horen.

Dochter Marjan (trompet), zoon Nico (althoorn) en vader Wolter (slagwerk) nemen hun partijen door voor het kerstconcert van de muziekvereniging.

Moeder Roelie oefent met het koor "lovede stemmen" haar (sopraan) partij van kerstzangstukken. Zoon Pieter Jan bezoekt in de adventstijd wekelijks de kindernevendienst ter voorberei-

Kosterstraditie

ding van het naderende kerstfeest.

In de kerkdiensten wordt er elke adventsweek een kaarsje meer aangestoken. Langzaam wordt het lichter en we zien allemaal uit naar het moment, dat alle kaarsen worden aangestoken, want dan is het Kerst.

In de kerstnachtdienst spelen Marjan en Nico mee met de muziekvereniging "Juliana" om de samenhang te begeleiden. Op kerstmorgen doet Wolter de deuren van de Geref. Kerk open. Binnen is het warm, de kerstboom verlicht, de kerktelefoon voor gemeenteleden thuis aangezet en ook het glaasje water

voor de predikant staat al klaar.

Roelie is dan allang vertrokken naar de Chr.Geref.kerk om daar met het koor te zingen. Na afloop van de dienst gaat het koor regelrecht naar de Geref.Kerk om ook daar haar bijdrage aan het samen-zijn van de gemeente te leveren. In deze diensten bezinnen we ons op de vraag, wat de geboorte van het kerstkind Jezus ons te zeggen heeft in onze tijd en in onze situatie. Het eigenlijke kerstgebeuren! Na kerktijd wordt de dag op aangename wijze met het gezin en eventuele gasten, in kerstsfeer (kerstboom, kaarsen, lekker eten) doorgebracht.

Tweede kerstdag wordt er een Gezinsdienst gehouden. Hierin is, meer dan bij andere vieringen het geval is, ruimte voor de kinderen. Zij leveren een grote bijdrage aan het geheel in de vorm van liederen, rollenspel en verhalen. Ruimte voor het kind, in een dienst waarin HET KIND centraal staat.

Voor ons, als (koster)gezin is het een volle tijd met extra werkzaamheden. Zolang je echter het gevoel hebt, dat je leeft en beleeft, en niet wordt geleefd, ook een zinvolle tijd met lichtpunten in een donkere decembermaand. Aldus de familie Karsijns, wonend aan de Kerkstraat in Thesinge.

GEZIEN...

dat u bij Vos Optiek meer bril krijgt voor uw geld. Grote keuze in uiterst betaalbare monturen van de bekende merken met betrouwbare garantie en service

GEHOORD...

Dat u voor een deskundig advies ook bij een

HUORAPPARAAT

bij Vos Audio moet zijn.

Fida Erkend
(Huisbezoek op afspraak)

VOS OPTIEK AUDIO

OUDE EBBINGESTRAAT 65 - 9712 HE GRONINGEN - TEL. 050-129102

Installatiebedrijf

Fa. W. KOOL & Zn.

MIDDELBERT
050-416263

ENGELBERT
050-416217

**GAS - WATER
ELECTRA**

De boom

De deur van de winkel met haar voet dichtduwend, stapte ze bepak en bezakt de besneeuwde straat weer op. 't Werd al donker. Waarom kon ze in vredesnaam de onplezierige gewoonte alle boodschappen op het laatste moment te willen doen niet afleren? De paar uur die ze eerder vrij genomen had waren al lang voorbij, en ze probeerde tevergeefs zich te herinneren wat er allemaal nog meer op het lijstje 'kerstinkopen' stond. Het lijstje dat zo keurig op de hoek van haar bureau was blijven liggen.

Het begon te sneeuwen. Diep in haar sjaal weggedoken stapte ze zo snel mogelijk door. Voor de deur van de stomerij bleef ze staan; gesloten! Ze keek op haar horloge, het was half zes geweest. Boos bedacht ze dat zij eigenlijk de enige was die thuis overal achteraan moest. Dan maar geen colbertjasje. Gehaast stak ze de straat over, richting markt. Op naar de kerstbomenman. Ook een van haar jaarlijks terugkerende taken, omdat zij als enige schijnbaar zag hoe krom bomen waren, of wat voor rare gaten er tussen de takken zaten. Peter en de kinderen vonden het allang prima, als mama dan zo nodig 'de perfecte boom' wilde, moest ze hem zelf maar uitzoeken. Het was gelukkig rustig. Er stonden twee jochies van

een jaar of zes bij de boom te kijken, dicht tegen elkaar aangedrukt. Waren die eerst? Maar de koopman vroeg al aan haar 'welke had mevrouw gedacht' en ze liet haar blik keurend over de enorme stapel bomen gaan. "Mien pa zegt dat bomen kappen slecht voor het milieu is", hoorde ze het grootste ventje opeens

Goede daad

Elkaar een gelukkig nieuwjaar wensen heeft een symbolische betekenis: het is namelijk de eerste goede daad, die ervoor zal zorgen dat het hele jaar goed wordt.

zacht zeggen. Ze keek hem aan. Grote ogen in een wit verkleumd gezicht met natte piekharen, hier en daar een sneeuwvlok. "En mien moe zegt dat hijzelf het milieu in huis verpest". Het kleinste joch veegde met z'n mouw de snottebel van z'n neus. "Ik wou dat wij een kerstboom in huis hadden, net als op school." De hand van het andere jongetje pakte zijn rode knuistje. "Pa zegt dat we een boom niet kunnen eten, en da's toch veel belangrijker?" Echt overtuigd klonken de woorden niet. "Twintig piek mevrouw, en hoepelen jullie eens op, vooruit mars!" Ze pakte haar portemonnaie en gaf de man vijftig gulden. Met het wisselgeld werd de boom

in haar hand geduwd. "Prettige kerstdagen mevrouw". Onhandig probeerde ze haar tassen met boodschappen weer op te pakken. "Zal ik de boom even vasthouden?" Een klein handje hield zonder zich om de stekelige takken te bekommeren de boom al vast. Ze kwam hijgend overeind en keek in twee paar grote glanzende ogen. Ogen waarin behalve de lichtjes boven het marktplein nog zoveel meer weerspiegelden. "Weet je", zei ze langzaam, "eigenlijk heb ik geen ruimte meer voor de kerstboom, ik kan hem bovendien onmogelijk dragen. Zouden jullie mij een plezier willen doen en de boom mee naar huis willen nemen? Kijk, deze slinger hoort er nog bij". Ze graaide in haar tassen, viste een doos eruit en duwde die het jongste kind in de handen. "Nou bedankt jongens hè", gehaast draaide ze zich om en gleed bijna weg door de sneeuw, alsof ze bang was de boom alsnog terug te krijgen. Aan de overkant van de straat bleef ze bij haar auto staan en keek om. Op het plein zag ze de jochies met de boom zeulen. Ze glimlachte. Het carillon begon te spelen: zes uur al, ze moest naar huis, het eten zou wel klaar zijn. Terwijl ze de kofferbak dicht gooide, bedacht ze dat dit jaar het eerste jaar zou zijn zonder boom. Maar had ze niet verschrikkelijk veel meer?

Marry Braker

HAARSTUDIO

SOLITAIRE

Perfektie in haarmode

Wigboldstraat 6, 9791 CR Ten Boer
Telefoon (05902) 21 51

HOUT
PLAATMATERIAAL
KEUKENS
VLOEREN
PLAFONDPAANELEN
TUINHOUT

HOUTMARKT
NIJDAM

Woldweg 6-8, 9734 AC Groningen-Ruischer-
brug t/o wijk Lewenborg
Tel. 050-416135 Fax 050-415751

SOUND VIDEO SHOP

KLEURENTELEVISIE VIDEO HIFI AUDIO

Voor goede service en voorlichting

- Wij leveren snel
- installeren bij u thuis
- eigen technische dienst

Florakade 82
050-127546

Begin Damsterdiep
Bij Oostersluis

Kostbare momenten

Aardappelen met

*bloemkool
worteltjes
spinazie
andijvie
sla
witlof*

brood met

*ham
kaas
lever
stroop
jam
pindakaas*

*wat een keus
wat een assortiment*

*alle dagen maar weer eten
op z'n minst drie keer per dag
en dan soms nog klagen
want
er was geen hogeslag*

*Ik sta voor het raam
en kijk naar buiten
veel is er nog niet te zien
alleen wat vogels
een stuk of tien*

*ze vliegen heen en weer
op zoek naar voedsel*

snavel in de grond

*hebbes
een worm*

*jammer
hij breekt*

*gelukkig
dacht de worm
ben ik vandaag goed in vorm*

'Er zit niemand te wachten op gedichten van Janna Hofstede,' zegt Thesinge's nieuwste literaire ontdekking. O nee? De eerste oplage van honderd dichtbundeltjes was binnen twee weken schoon uitverkocht en van de zestig nieuwe exemplaren zijn ook de meeste al weg.

En er zat niemand op te wachten?

Janna lacht alleen maar en praat in nuchtere termen over haar schrijfsels.

'Nu het er zo ligt, dat boekje, vind ik het zelf heel erg leuk dat ik de gedichten heb uitgegeven. Maar eerst leek het me niks. Je laat 'ns wat lezen aan iemand en dan krijg je al gauw van die reacties: daar moet je wat mee doen. Ik heb er eerst flink over nagedacht, want als je gedichten gaat publiceren, dan kun je ook reacties verwachten. Daar moet je tegen kunnen. Gelukkig zijn de meeste reacties heel positief en de negatieve, die hoor je niet zo gauw!'

De gedichten van Janna gaan over zeer verschillende onderwerpen: van foto-album en volle handtas tot en met afscheid nemen van het leven. Op wat voor momenten schrijft ze eigenlijk?

'Zomaar. Het vliegt me gewoon aan en dan ga ik zitten. Soms lukt het ook helemaal niet. Maar er gebeurt zoveel om je heen, en in de wereld, allemaal van die gebeurtenissen die je op de een of an-

dere manier raken; dat schrijf ik lekker van me af.'

Het gedichtenbundeltje heet 'Kostbare momenten'. Het had trouwens maar weinig gescheeld of deze kerstkrant had het zonder gedichten moeten stellen. Want Janna's eerste reactie was: 'In de G&T? Néé hoor...!' Maar hoe dat is afgelopen, kunt u op deze pagina zelf zien.

Elisabeth Tolenaar

*Het was volle maan
en het licht scheen op de bomen
in de tuin*

*twee bomen
naast elkaar
trokken m'n aandacht*

*de een
groot
dikke stam
grove takken*

*de ander
klein
maar volop in bloei*

*zo staan ze er al jaren
en zonder problemen
geen van beide voelt zich
minderwaardig*

*want
ze vergelijken zich niet*

Merry Christmas

Cheryl Hoekstra is Engelse van oorsprong. Woont inmiddels een jaar of 12 in Nederland, aan de Grasdijkweg, samen met haar Robert. Ze is opgegroeid in één van de nieuwe voorsteden rond Londen. Wat betekent de decembermaand voor haar en haar gezin? Wat blijft erover van de tradities waar jezelf mee groot bent geworden als je in een ander land woont? En wat neem je over? Het is boeiend om Cheryl te horen praten met een licht Engels accent over hoe zij

aankijkt tegen Sint Nicolaas en Father Christmas. Ook een Oud- en Nieuwherinnering komt nog boven.

December staat voor Cheryl en haar gezin nog altijd in het teken van de Kerstman en pakjes onder de Kerstboom. Zelf is ze daarmee opgegroeid en heeft dat gevoel op haar kinderen overgebracht, zoals wij vertrouwd zijn met het Sint-Nicolaas gebeuren. Robert, haar man, kende van huis uit niet zo'n sterke Sinterklaastraditie, vermoedelijk

Auto- en Motorrijdschool

K. J. Vriesema

Wigboldstraat 20, Ten Boer
Tel.: 05902-1905

Dinsdagavond - theorieavond
Examentraining per computer

voor:
Dumperwerkzaamheden,
maaikorven en persen van
hooi en stroo staan wij
altijd voor u klaar

**LOONBEDRIJF
W. LODE**

Lageweg 20
9798 TG Garmerwolde
tel. 050 - 418610

■ SANITAIR en
CV HANDEL

A. BURINGA
DORPSWEG 28
9798 PE GARMERWOLDE
TELEFOON 050-416049

omdat hij enig kind is en omdat er een Duitse tak in zijn familie zit. En in Duitsland is de Kerstman ook veel bekender.

De Kerstman zie je niet

Volgens de overlevering woont de Kerstman op de Noordpool. Daar leeft hij met kabouters. Het hele jaar door zijn zij bezig met het maken van kleine cadeautjes. Presentjes die passen in de kniekous, die de kinderen kerstavond aan hun bed, de deur of schoorsteen hangen. Het verhaal wil dat de Kerstman vliegend door de nacht komt, gezeten op een door rendieren getrokken slee. Het is zelfs zo dat je de Kerstman niet eens mag zien. Zou je hem wel zien dan krijg je geen cadeautjes. Vroeger heeft Cheryl ooit gedacht dat ze in de lucht de Kerstman op zijn slee over zag komen. Dat durfde ze niet te vertellen thuis. Later begreep ze dat ze een vliegtuig had gezien.

De kerstmannen

De kerstmannen die je wel ziet op straat in Engeland en bij winkels in de weken voor Kerst, dat zijn geen echte. Dat weet iedereen. Ook de kinderen. Dat zijn als kerstman verklede mensen, die geld bijeen proberen te brengen voor de minder goed be-

deelden in de samenleving, zodat ook die wat onder de kerstboom krijgen. Met de Nederlandse nep-Sinterklazen kan Cheryl duidelijk niet uit de voeten. Voor haar is dat voor-de-gek-houderij. Evenals De Sint en Pieten die over de daken, via de schoorsteen de cadeautjes bij elk huis zouden brengen. Hoe komen ze erbij?

Cadeautjes onder de Kerstboom

De cadeautjes die onder de kerstboom liggen zijn niet afkomstig van de Kerstman. Die komen uit de eigen familiekring. Er zitten kaartjes bij "VOOR, VAN,". Het is een familiefest van geven en krijgen. Voor en van jong en oud. Het uitpakken gebeurt na het kerstontbijt.

Ongeluk?

Traditioneel bijgeloof? Zorg er tóch maar voor dat u vóór nieuwjaarsdag alle schulden aan personen hebt voldaan, dat u geleende spullen terug moet brengen, dat u goed gehumeurd moet zijn en met niemand ruzie maakt. Bovendien mag op nieuwjaarsdag niets of niemand uw huis voorgoed verlaten. Want dat betekent allemaal ongeluk voor de rest van het jaar.

Typisch Engels zijn de specifieke gerechten, die gemaakt worden voor de Kerst: de Christmascake, de Christmaspudding en Mince Pies.

Christmascake

Zelf heeft Cheryl de cake nog nooit gemaakt, ze kreeg er altijd eentje toegestuurd door haar moeder. Het is een zwaar gevulde cake (met vruchten), versierd met marsepein en glazuur. De cake wordt maanden van te voren gemaakt, zodat het geheel van de smaak doortrokken is.

Christmaspudding

De Christmaspudding is wat minder zwaar, minder vruchten, meer wortel en één of ander vet. Volgens Cheryl is de pudding niet lekker, zij zal hem in ieder geval nooit maken. Ook al kan het je geluk brengen wanneer je in jouw stuk de zilveren sixpence aantreft, die met de pudding is meegekookt.

Mince Pies

Wel vindt ze het jammer dat het winkeltje in de stad, waar ze altijd een pot Sansbury's Mince Meat kocht, verdwenen is. Ze heeft nog geen nieuw adres gevonden. Met de pot die ze nog heeft vult ze dit jaar het bladerdeeg, om eigen Mince Pies te maken. Dat vindt ze een echte Kerstraktatie. Wat haar minder aanspreekt is de kalkoen die altijd gegeten schijnt te moeten worden bij de Engelse kerstmaaltijd. Daar doet ze dus niet aan mee.

Oud en nieuw, achterdeur uit, voordeur in

Bij de jaarwisseling verlaten de Engelsen, althans in vroegere jaren, het huis via de achterdeur en kwamen er voor weer in. Het verhaal wil dat degene, bij voorkeur een kind, met het donkerste haar als eerste over de drempel moest gaan. Dat zou geluk brengen. Bij het naar binnen gaan wordt symbolisch geld, eten (fruit, brood) en een zakje steenkolen meegedragen. Hiermee hoopte men uitdrukking te kunnen geven aan het VOORSPOEDIG NIEUWJAAR dat men elkaar toewenst. Best iets om uit te proberen bij de komende jaarwisseling lijkt me.

Els Knol-Licht.

Knallen

Wist u dat al dat geknal en geflits met oudejaar, om twaalf uur, een diepere betekenis heeft? Dat gebeurt om de boze geesten van het afgelopen jaar te verdrijven. Ook vreugdevuren zijn op veel plaatsen een terugkerend oudejaarsverschijnsel. Met de aloude betekenis: het oude jaar wordt verbrand, zodat we aan een schoon en nieuw jaar kunnen beginnen.

KLAUWERZORGING
R. v.d. Woude
voor al uw
KOEIEN EN SCHAPEN

- * behandeling rotkreupel
- * horens zagen
- * stieren ringen

BEL VOOR EEN AFSpraak:
Garmerwolde: 050-424962

Dag èn nacht tanken met de Tankpas ...
(dus zonder contant geld)

... kan voortaan in Ten Boer !

- o - Visa, Diners
- o - Multi Tankcard
- o - Travel, Lesse, Eurocard
- o - en natuurlijk met: **Onze gratis Tankpas**
- o - Vraag onze folder

Een nieuwe service met meer gemak

Siem / Bijman
allround Autobedrijf
Groene Zoom 1 Ten Boer Tel. 05902-14 92

"Hé Jan, hebben de burens nu alwéér een nieuwe bank?"

Nee! Want door het unieke leerverf-procedé van Allround Lederservice is hun bankstel weer als nieuw.
Duur? Nee, zeker niet in verhouding met de aanschafprijs. Bel voor meer informatie: 050-424205

ALLROUND

LEDER SERVICE

J.E.G. Ruiter Tel. 050-424205

Oude Rijksweg 20 9798 PB Groningen / Garmerwolde

Met een sprong...

Wanneer wij, de familie Werdekker, op de laatste dag van het jaar als familie bijeen zijn en de laatste uren tikken weg dan maakt een nerveuze spanning zich van ons meester. Een jaarlijks terugkerende traditie, waarvan de herkomst ons niet bekend is staat op het punt van gebeuren. Een uur voor middernacht zoekt een ieder naar een stoel, bank, kruk of poef om klaar te staan voor de grote sprong. Even voor twaalf neemt een ieder zijn of haar positie in op een plek boven de vloer en als de klok twaalf heit... springt het hele gezelschap het nieuwe jaar in. Een sprong in het ongewisse. Een sprong in een nieuw jaar vol goede voornemens.

Sinterklaas wordt met open armen ontvangen in Garmerwolde. (foto: Henk Remerie)

Wist u dat...

- op zondag 3 januari om 15.00 uur in de Thesinger Kloosterkerk het Winfred Buma jazz-trio een speciaal nieuwjaarsoptreden verzorgt, met muziek uit musicals en films vanaf de jaren dertig tot aan de zestiger jaren?
- er in Thesinge op zaterdag 9 januari weer oud papier wordt opgehaald?
- op zaterdag 16 januari om 20.00 uur in café Molenzicht (Thesinge) de nieuwjaarsvisite van Dorpsbelangen wordt opgeluisterd door de bekende Thomasvaer en Pieternel én door de humorist 'Rieks oet Lutje Loug'?

Zie ginds komt.....

Feestelijke intocht

De zon schijnt, de Harmonie speelt en de kindertjes lopen met hun ouders over de Oude Rijksweg. Sinterklaas komt. Varend over het Damsterdiep naar Garmerwolde. Het is fantastisch als je dan opeens de boot ontdekt, kleurig, feestelijk en levensrecht. De Pieten dansen op het dek. Prachtig, de boot moet onder de duiker door. Ieder verdringt zich om het zo goed mogelijk te zien. De Harmonie speelt, dat het een lust is. "Zie ginds komt....". "Oh, kom er eens kijken....".

De stoet komt in beweging. Loopt langs de kant met de boot mee. De boot gaat naar de kant. Wat nu? Wil Sint er af? Ah, de Pieten kunnen niet ver genoeg gooien met hun pepernoten. Zou dat het zijn?

Met de boot mee

De kinderen worden uitgenodigd om aan boord te gaan. Wie durft? Aarzelend laten ze zich door de springende Pieten aan boord lokken, aangeemoedigd door hun ouders. Als er één kind over de railing is... volgen er meer. Sint loopt voorzichtig door het gang-

AQUATHERM

- Centrale verwarming
- Sanitaire installaties
- Loodgieterswerken
- Service en onderhoud

aquatherm installaties bv
telefoon (050) 41 32 32

Flensburgweg 16
9723 TN Groningen

Slager

J. FEENSTRA

Rijksweg 145 - Ruischerbrug
Tel. 050-416413

- * Voor 1e kwaliteit en messcherpe prijzen.
- * Iedere week aanbiedingen en vele nieuwe ideeën
- * Tevens iedere dinsdagmiddag op de markt in Ten Boer

boord. Schudt handen en neemt tekeningen in ontvangst. Pieten helpen enkele ouders met de allerkleinsten. Als ook de rolstoel aan boord is gezet gaan de trossen los. Zoveel blijde gezichtjes heeft schipper Harm Jan Havenga nog nooit vervoerd. Pet en pijp doen het goed. Dorpsbelangenvoorzitter, Jan Wigboldus, is ook aan boord. Gelijk de Sint zwaait hij naar vrouw en kind op de kant.

Achterstevoren

De meute komt met de muziek in beweging. Ouders lopen achter lege wandelwagens of achterstevoren. Video-end en fotograferend glibberend langs de wallekant. Het is ook zeldzaam feestelijk. Kleurig klappert alles zachtjes in de wind. Op de boot blijven de kindjes braaf zitten. Pieten delen handenvol snoepgoed uit.

Van boord

Voor de brug bij Jägermeister komt de boot weer bij de wal. De muziek, Sint, Pieten en alle meevarenden gaan van boord en drommen met de meelopers de brug over. Iedereen wordt door het café opgeslokt. Het feest is nog niet voorbij... nog lange niet!

Nog twee weekjes onrustig slapen. Het "Heerlijk Avondje" moet nog komen.

's Avonds heb ook ik mijn schoen gezet. December-tradities, iedereen doet er aan mee.

Els Knol-Licht

Sinterklaas komt in Thesinge per koets aan. (foto: Reina Busscher)

Lieve kinderen

en lieve grote mensen van Thesinge, langs deze wat onpersoonlijke weg, wil ik jullie allemaal bedanken voor de fijne tijd, die ik en mijn Pieten in Thesinge hebben beleefd. Nadat burgemeester Heidema van Thesinge mij uitgenodigd had in het Trefpunt te komen, heb ik even na moeten denken of een bezoek aan Thesinge in mijn reisplannen zou passen. Gelukkig had ik op zaterdagmiddag 21 nov. nog geen plannen en kon ik dus naar Thesinge komen. Helaas was mijn eigen schimmel al erg moe, want, zoals jullie weten, was ik al een week lang in de weer in koud en nat Nederland. Daarom was ik erg blij, dat ik ook dit jaar in de koets van de fam. Steenbeek door jullie mooie dorp kon rijden, met het prachtig spelende muziekkorps Juliana voorop. De Sint heeft volop genoten van deze fijne tocht! Echter, toen de optocht aan het ke-

ren was aan het eind van de Schutterlaan, kwamen het paard en een trommelslager van de muziek wat al te dicht bij elkaar in de buurt en schrok het paard. Het arme dier was bijna met koets, Piet en Sint in de sloot gerend, wanneer dhr. Mollema het niet kordaat bij het bit had gegrepen en tot bedaren had gebracht! Nogmaals bedankt.

Mijn Pieten en ik vinden het jammer dat we de poppenkast van Pluc en Irene in het Trefpunt niet hebben gezien, maar we hebben des te meer genoten van de mooie tekeningen, van alle lieve kinderen uit Thesinge. Sint heeft ze allemaal in zijn kasteel opgehangen en hij geniet er nog elke dag van. Ik hoop dat er volgend jaar weer net zulke mooie tekeningen worden gemaakt.

Wel een beetje verdrietig, omdat het bezoek aan Thesinge maar zo kort heeft ge-

duurd, ben ik met mijn drie Pieten om half vijf doorgaan naar Garrelswolde.

4 December ben ik nog even met 2 Pieten op de Til geweest, om alle kinderen en de juffen en meester een hand te geven. De geur van de lekkere pepernoten die jullie aan het bakken waren, zit me nog in de baard! De Pieten en ik moeten ook nog vaak even lachen om het grote fokkado, dat jullie ons gaven, met notabene een kindje erin!

Nu zijn we blij om weer in Spanje te zijn, het kasteel is mooi versierd met al jullie tekeningen, de open haard is het veel mooier weer dan in Nederland. En toch.... verlang ik er al weer naar om mijn volgende verjaardag weer in Nederland en in Thesinge te vieren!

Met de hartelijke groeten van Sinterklaas.

AANNEMERSBEDRIJF

H.J.HAVENGA

nieuwbouw
verbouw en
onderhoud

oude rijksweg 11
GARMERWOLDE
tel. 050-416501

*uw brood wordt natuurlijk
gebakken door*

**Warme Bakker
TEUN MEINDERTSMA**

Winkelcentrum Lawenburg, tel. 415222
Selverd, tel. 778455
Versmarkt Korreweg 51-53
Claremaheerd 47
Beyum Oost, tel. 421452

Mollema en de PTT

Het experiment met een postagentschap in de rijdende winkelwagen is geslaagd. In het landelijke PTT-blad Postcontour (o.a. voor postagenten) van oktober stond onze eigen Johan Mollema zeer fraai op de foto. En natuurlijk een heel verhaal erbij. Hoewel de klandizie uiteindelijk niet echt is toegelaten, vinden Johan en Aaltje Mollema het leuk om de PTT-dienstverlening erbij te doen. 'Het is toch even wat anders dan alleen de boodschappen aantikken,' zegt Aaltje.

Wat nog niet iedereen weet, is dat er niet alleen postzegels en strippenkaarten worden verkocht, maar dat je er bijvoorbeeld ook je kascheques of girobetaalkaarten kunt verzilveren, tot een maximum van 1500 gulden. Geld storten kan echter niet. Dat is technisch allemaal te ingewikkeld voor een klein postagentschap en bovendien: waar laat je al dat geld? 'Nu is het juist zo, dat we met minder geld rondrijden dan eerst,' zegt Johan Mollema. 'Terwijl iedereen denkt: nou, nou, is dat wel verantwoord, al dat geld in een niet-beveiligde wagen.' Aaltje vertelt: 'Het is weleens gebeurd dat we achter elkaar een stel cheques hadden verzilverd en dat we zelf haast niets meer in kas hadden. Dan zit je echt op het randje.'

We kunnen bij Mollema in de winkelwagen terecht voor allerlei PTT-zaken: een visakte, nieuwe enveloppen voor de giro, pasje, hoes voor girobe-

taalkaarten, briefkaarten, luchtpostvellen... en zelfs, maar alleen op aanvraag, ca-deaubonnen en staatsloten. 's Morgens tussen tien en elf uur worden de poststukken bij Mollema aan huis opgehaald door de PTT. Wie dus iets te versturen heeft dat nog diezelfde dag weg moet, kan tot een uur of tien terecht aan het Hendrik Ridderplein in Thesinge. Johan weegt de poststukken op de groenteweegschaal. Het is maar een weet: die gaat tot tien kilo. Wie iets zwaarders te versturen heeft, moet dat pak thuis in de badkamer maar even op de personenweegschaal zetten.

Elisabeth Tolenaar

Stoomfluitjes

GEVRAAGD

Droge stallingsruimte voor twee oldtimers. Tel. 05902-2743.

AANGEBODEN

Prachtig bruin bastaard teefje, 7 weken oud. Vader: Friese stabij. Moeder: kleine collie. Tel. 05902-2661.

Nog één nakomeling van Jakob (zwarte herder) en Gipsy (l-bruine herder): teefje, donker. Tel. 05902-3795.

VERMIST

Wie heeft mijn buggy gezien? Merk: Maclaren. Kleur: donkerblauw/rood geruit. Clara van Zanten, tel. 2926.

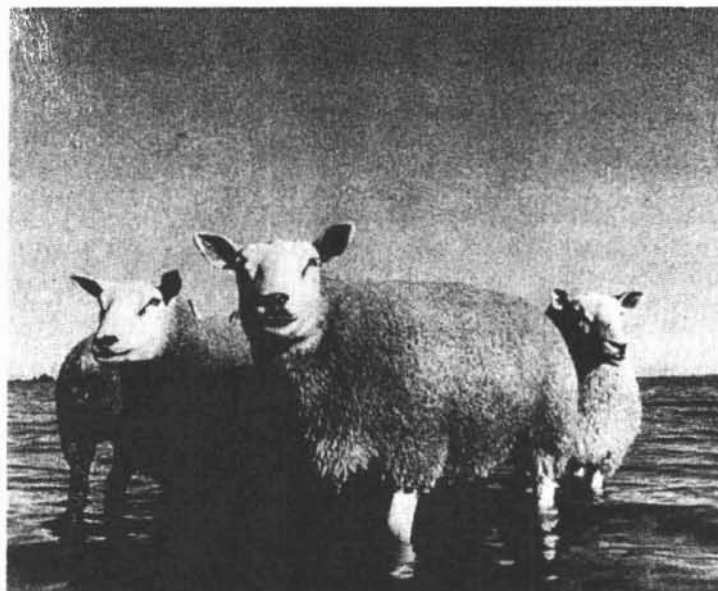

Inwijdingsfeest voor een nieuwe bewoner in Garmerwolde: Apie Ridder. (foto: Henk Remerie)

Wist u dat...

- in de nieuwjaarsnacht vanaf 0.30 uur het Dorps-huis in Garmerwolde geopend is voor alle Garmerwolders en hun gasten?
- in het Trefpunt in Thesinge ook nieuwjaar wordt gevierd, van half één tot drie uur, en dat Dorpsbelangen hoopt op een even grote opkomst als vorig jaar?
- u tot en met 31 december nog in de Hortus in Haren een kerstbomentoon-

stelling kunt bekijken, waarbij u van alles te weten komt over 'internationale kerstboomtradities'? - de gemeente Ten Boer op zaterdag 2 januari vanaf 20.00 uur in 't Buurhoes een groot nieuwjaarsfeest geeft voor alle inwoners, met live muziek, een toespraak van de burgemeester, gospelsongs en verschillende leuke optredens?

De tijd dat je met een ouderdagvoorziening automatisch je schapies op het droge had is voorbij.

Toch wilt u straks wel zo blijven leven zoals u

dat nu doet. Om daarvoor te kunnen zorgen hebben we het Rabo Pensioen Plan ontwikkeld.

Een plan dat rekening houdt met uw persoonlijke omstandigheden en wensen. Binnen het

Met een Rabo Pensioen Plan heeft u ze zo op het droge.

Rabo Pensioen Plan heeft u de keus uit verschillende mogelijkheden.

De Premiepolis, als u regelmatig wilt storten.

De Koopsompolis, als u

elk jaar wilt beslissen of u wel of niet stort.

En de Lijfrentepolis voor een direct ingaan-

de lijfrente-uitkering. Onze adviseurs rekenen het u graag voor.

Rabobank

Rabobank. Aangenaam.

ceedee

compactdisc-speciaalzaak
winkelcentrum helpman
verlengde hereweg 89
 groningen
 telefoon 050 - 27 03 17

Foto van de maand

Ingang klokketoren kerk Garmerwolde. (foto: Henk Remerie)

Open brief

Beste mensen,

Het is er toch van gekomen: de wereldwinkel stopt. Tien jaar zijn we bezig geweest als wereldwinkeliers. We hebben in die tien jaar voor f 66.895,- aan produkten verkocht in Garmerwolde en Thesinge. Daar hebben de vaste afnemers ons bij geholpen. Dank zij hun steun hebben veel projecten kunnen functioneren en hebben veel boeren een eerlijker prijs gekregen voor hun waar. We vinden het jammer om te stoppen, omdat het werk van wereldwinkels en het doel 'een (h)eerlijke handel' ons nog steeds na aan het hart ligt. Maar de laatste jaren draaide de winkel op een te kleine groep mensen. Het lukte ons niet genoeg nieuwe mensen enthousiast te krijgen om mee te doen. Op een gegeven moment gaat de

Routewijziging Bibliobus

Vanaf maandag 4 januari

animo weg.

Mogelijk blijft er een verkoop-punt van wereldwinkel-produkten in Thesinge aanwezig. Dit wordt nog bekeken. Maar als (vaste) klant kunt u het werk van de wereldwinkels in ieder geval blijven steunen. In de kringloopwinkel Utopia in Ten Boer is nu een wereldwinkel gevestigd. En in elke supermarkt kun je koffie kopen van het keurmerk Max Havelaar.

De produkten van de boeren in de derde wereld zijn een eerlijke prijs waard!

Vriendelijke groeten van Aly Pepping, Evelien Hilhorst, Henny Mollema, Annemarijke Boonstra, Barry van Rijssel, Marja van Kuilenberg, Irene Plaatsman en Ina Heidema.

1993 zullen de bibliobussen van de Provinciale Bibliotheek Centrale Groningen volgens een gewijzigd routeschema gaan rijden. Voor onze dorpen betekent dit dat de bibliobus niet meer op vrijdag maar op maandag langs zal komen. In Garmerwolde staat hij er van 8.55-9.55 uur en in Thesinge van 13.20-14.40 uur. Helaas moeten we in Garmerwolde ook afscheid nemen van de beide - ons zo vertrouwde - medewerkers: Peter Schrage en Hilma Ubels; in Thesinge blijven ze nog wel komen!

Hillie Ramaker-Tepper.

REDAKTIE ADRESSEN

Redaktie Garmerwolde:
Carel Hazeveld, Peta Jurjens,
Detta v.d. Molen, Henk Remerie
(fotograaf, tel. 050-419630), Tiny
Smit, Hillie Ramaker-Tepper, Ton
Werdekker, Els Knol.

Redaktie Thesinge:
Teunis Ton (fotograaf, tel. 05902-
3723),
Elisabeth Tolenaar,
Truus Top, Metha Nijkamp,
Lucie Kol-Slachter,
Marry Braker.

Eind-redaktie Garmerwolde:
Tiny Smit, Dorpsweg 36,
tel. 050-417178

Eind-redaktie Thesinge:
Elisabeth Tolenaar, De Dijk 4, tel.
05902-3795

Lay-out: Lucie Kol-Slachter,
Metha Nijkamp

Administratie: Peta Jurjens,
L. v.d. Veenstraat 15,
9798 PK Garmerwolde,
tel. 050-416094.
Bank: Rabo Garmerwolde,
rek.nr. 32.07.05.749
giro v.d. bank 815949.

Abonnementsgeld f 17.50 p.j.

Kopij inleveren: voor donderdag 14
januari 19.00 uur.

Hervormde gemeente Garmerwolde-Thesinge

- 3 januari Thesinge: 10.00 uur dhr. R. Knijff
- 10 januari Garmerwolde: 10.00 uur ds. C. de Vries-Batenburg, koffie drinken na nieuwjaarsontmoeting
- 17 januari Thesinge: 10.00 uur ds. C. de Vries-Batenburg
- 24 januari Garmerwolde: 10.00 uur prof. dr. H. te Velde, Paterswolde
- 31 januari Thesinge: 9.30 uur ds. C. de Vries-Batenburg, gezamenlijke dienst in geref. kerk, koffie na.

Geref. kerk Thesinge/Garmerwolde

- 1 januari: 10.30 uur Nieuwjaarsmeditatie-dienst in het Trefpunt
- 3 januari: 10.00 uur ds. Lyesen, Balk, 14.30 uur ds. Lyesen, Balk
- 10 januari: 10.00 uur ds. de Jonge, Vries, 14.30 uur dhr. Dijkstra, Gasselternijveensemond
- 17 januari: 10.00 uur ds. Nagelkerke, Haren, 14.30 uur ds. Nagelhout, Bedum
- 24 januari: 10.00 uur ds. de Jong, Heerenveen, 14.30 uur ds. Arensman, Haren
- 31 januari: 9.30 uur ds. de Vries-Batenburg (gez. dienst), 14.30 uur ds. Jans, Groningen.

Schoonheidssalon "ANIC"

- plantaardige en dierproefvrije cosmetika
- gespecialiseerd in behandeling van acné (Hayoun methode)
- collageen behandeling
- elektrisch ontharen

Behandeling op afspraak
05902-2418 G.N. Schutterlaan 21, Thesinge

Goederen gebracht
in de L. v.d. Veenstraat 3
Garmerwolde,
(050-413045)
worden vrijdagavond
thuis gebracht.

Tevens:
Suède-reiniging,
stoppage en
kledingreparatie.

Goed voor uw goed

Motor of bromfiets MOTORENHANDEL Joop Noordhof

Bovag-lid

Levering van alle soorten
rijwielen, motoren,
bromfietsen

ZUNDAPP - KREIDLER - GARELLI
VESPA - TOMOS - YAMAHA
FANTIC

- Alle kleuren en modellen uit voorraad leverbaar
- Vele accessoires en onderdelen
- Prima service en reparatie

RIJKSWEG 15
GARMERWOLDE
TELEFOON 05902-1624

Werkplaats 's maandags de gehele
dag gesloten.